

CEZA USUL UYGULAMASINDA UZLAŞMA ÖRNEĞİ

ÖZGE TUÇE GÖKALP

Kırklareli Üniversitesi

Öğretim Görevlisi

E-posta : ozge_tuce@hotmail.com

Özet

Uzlaşma, uzlaşma kapsamına giren bir suç nedeniyle, şüpheli veya sanık ile mağdur veya suçtan zarar görenin Kanun ve Yönetmelikteki usul ve hükümlere uygun olarak uzlaştırma süreci sonunda anlaşmış veya anlaşmış olmalarını ifade eder. Uzlaşma cezalandırıcı adalet anlayışına alternatif bir uyumsuzluk çözümüdür. Bu sebeple onarıcı adalet anlayışı diye de anılmaktadır.

Biz bu çalışmamızda uzlaşma kurumunu ceza usul hukuku açısından ele alacağız. Uygulamada tarafımızca yapılan uzlaştırma örneklerine yer vererek konunun uygulamada nasıl işlediğini ifade etmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: *Uzlaşma, Ceza, Ceza Usul Hukuku*

Alan Tanımı : *Hukuk-Ceza Usul Hukuku (Kamu Hukuku)*

THE PRACTICE OF CRIMINAL PROCEDURE EXAMPLE OF RECONCILIATION

Abstract

Compromise, compromise of a crime within the scope of the suspect or the accused and the victim or of the victim in accordance with the provisions of the Law and the regulations and procedures or agreed to be reconciled refers to the end of the settlement process. Conciliation is an alternative dispute resolution punitive sense of justice. For this reason, also known as restorative justice approach.

In this study we will consider compromise the institution in terms of criminal procedural law. In practice, giving examples of settlement made by us are trying to describe the subject of how it works in practice

Keywords: *Settlement, Criminal, Criminal procedural law*

JEL Code: *K14*

1. GİRİŞ

Uzlaşma kavramı 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 253-255. maddelerinde ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 24. Maddesinde¹ düzenlenerek mevzuatımıza girmiştir. Bununla beraber 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 73/8. Bendinde uzlaşmaya ilişkin yer alan düzenleme, 06.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5560 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır. 2004 sayılı İcra İflas Kanununun 354. Maddesi, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 85. maddesinde de uzlaşma kurumuna benzer düzenlemeler yer almaktadır. Mamafî her iki kanunda yer alan düzenlemeler ceza usul hukukunun dışında yer aldığı için söz konusu çalışmamızın inceleme konusu dışında kalmaktadır.

2. UZLAŞMANIN KAPSAMI

Uzlaşma, uzlaşma kapsamına giren bir suç nedeniyle, şüpheli veya sanık ile mağdur² veya suçtan zarar görenin Kanun ve Yönetmelikteki usul ve hükümlere uygun olarak uzlaştırma süreci sonunda anlaşırılmış veya anlaşmış olmalarını ifade eder (Yerdelen, 2010: 1).

Yargıtay, uzlaşmayı, karma nitelikli bir kurum olarak kabul etmektedir. Buna göre uzlaşma bir yönüyle usul hukuku kurumu, ceza ilişkisini sona erdirmesi nedeniyle de maddi ceza hukukuna ait bir hukuksal kurumdur (CGK. 30.10.2007, 4-200/219; 4.CD. 13.6.2007, 4984/5662).

Uzlaştırmanın temel ve en büyük amacının ‘barışma’ olduğunu söyleyebiliriz. Zira fail ile mağdurun uzlaşması, -her iki tarafın da aktif katılımını gerektiren- barışmanın bir türüdür (Sezer, 2010: 52).

¹ 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 24/1. Maddesi “ *Ceza Muhakemesi Kanununun uzlaşmaya ilişkin hükümleri suça sürüklenen çocuklar bakımından dauygulanır.*” hükmünü içermektedir.

² Failin işlediği suçtan dolayı hukuken korunan hakları zarar gören kişidir. Ayrıntılı bilgi için bkz. (Dikici, 2005:281).

3. CEZA MUHALEMESİ KANUNUNA GÖRE UZLAŞMA YOLUNA BAŞVURABİLMENİN ŞARTLARI

- 1- Suçun Uzlaşma Kapsamında Olması
- 2-Suçun İşlendiğine Dair Yeterli Şüphe Oluşturacak Delil Bulunması
- 3-Fiilin Soruşturulabilir Olması³
- 4-Tarafların Uzlaşma Teklifini Kabul Etmesi

4. UZLAŞMAYA TABİ SUÇLAR

Kasten Yaralama (TCK 86 ve 88. maddeler; 86/3 hariç),
Taksirle yaralama (TCK m.89),
Sair Tehdit (TCK m.106/1. fıkra 2.cümle),
Konut dokunulmazlığının ihlali (TCK m.116),
İş ve Çalışma Hürriyetinin İhlali (TCK m.117/1),
Kişilerin Huzur ve Sükûnunu Bozma (TCK m.123),
Hakaret (TCK m.125 – Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret hariç),
Kişinin Hatırasına Hakaret (TCK m.130) ,
Haberleşmenin Gizliliğini İhlal (TCK m.132),
Kişiler Arasındaki Konuşmaların Dinlenmesi ve Kayda Alınması (TCK m.133),
Özel Hayatın Gizliliğini İhlal (TCK m.134),
Hakkı Olmayan Yere Tecavüz (TCK m.154/1. fıkra - 25/02/2009 tarih ve 5841 Say.Kan. 1.mad ile değişik),

³ Uzlaşma hükümlerinin uygulanabilmesi için, fiilin cezalandırılabilir olması da gereklidir. Failin küçüklüğü, sağır ve dilsizlik, akıl hastalığı gibi nedenlerle kusur yeteneğinin bulunmadığı, kusurluluğu etkileyen hâllerde faile ceza verilemez(Artuk-Gökçen-Yenidünya, 2002: 544vd.).

Bedelsiz Senedi Kullanma, Kaybolmuş veya Hata Sonucu Ele Geçirilmiş Eşya Üzerinde Tasarruf (TCK m. 160) ,

Açığa İmzanın Kötüye Kullanılması (TCK m.209/1. fıkrası) ,

Aile Hukukundan Kaynaklanan Yükümlülüğün İhlali (TCK m.233/ 1. fıkrası) ,
Çocuğun Kaçırılması veya Alıkonulması (TCK m.234) ,

Ticari Sır, Bankacılık Sırrı veya Müşteri Sırrı Niteliğindeki Bilgi veya Belgelerin Açıklanması (TCK m.239–4.fıkra hariç),

Yabancı Devlet Bayrağına Hakaret (TCK.m. 341)

Yabancı Devlet Temsilcisine Karşı Hakaret (TCK.m. 342/2),

Patent Haklarının Korunması Hakkında KHK' ye aykırılık (m. 73/A),

Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında KHK' ye aykırılık (m. 48/A),
Coğrafi İşretelerin Korunması Hakkında KHK ye aykırılık (m. 24/A),

Markaların Korunması Hakkında KHK ye aykırılık (m. 61/A),

Ticari İşletme Rehni Kanununa Aykırılık (m. 12),

Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununa Aykırılık (m. 80),

Zeytincilik Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanununa Aykırılık
(TCK.m. 14),

Haksız Rekabet (TTK. m. 64),

Gemi Adamlarının Görevini Yapmaması (TTK. m. 1469),

Gemi Adamlarının Disiplin Yetkisini Kötüye Kullanılması (m. 1470),

Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunması Hakkında Kanuna
Aykırılık (m.66).

5. UZLAŞMA USULÜ

Uzlaşma yoluna gidilebilmesi için –yukarıda- sayılan şartlar varsa Cumhuriyet savcısı uzlaşmayı kendisi gerçekleştirebileceği gibi, uzlaştırmacı olarak avukat görevlendirilmesini barodan isteyebilir veya hukuk eğitimi görmüş kişiler arasından uzlaştırmacı görevlendirebilir. (CMK m. 253/9). Cumhuriyet savcısının, atayacağı uzlaştırmacı avukat olabileceği gibi bir öğretim görevlisi de olabilir (Çetin, 2009: 22).

Uzlaşma müzakereleri sonucunda, uzlaştırmacı tarafından tanzim edilen belgeye “Uzlaşma Raporu”; bu rapor üzerine Cumhuriyet savcısı tarafından düzenlenen belgeye ise “Uzlaşma Tutanağı” denir.

Uzlaşma sağlanması ve şüphelinin edimini def’aten yerine getirmesi hâlinde, “kovuşturmaya yer olmadığı” kararı verilir (Yön.m.23/1).

Uzlaşma sağlanması ancak edimin yerine getirilmesinin ileri tarihe bırakılması, takside bağlanması veya süreklilik arz etmesi hâlinde, “kamu davasının açılmasının ertelenmesi” kararı verilir (Yön.m.23/2).

Uzlaştırma müzakerelerinin başarısızlıkla sonuçlanması hâlinde Cumhuriyet savcısı kamu davası açmak üzere iddianame düzenler.

Kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararından sonra uzlaşmanın gereklerinin yerine getirilmemesi hâlinde, CMK m.171/4’teki şart aranmaksızın, kamu davası açılmak üzere şüpheli hakkında iddianame düzenlenir⁴.

⁴ Ayrıntılı bilgi için bkz., Yenisey, Feridun, Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaşma, Uzlaştırmacı Eğitim Rehber Kitapçık, s.5., 2005.

6. UYGULAMADA UZLAŞMA ÖRNEKLERİ

UZLAŞTIRMA RAPORU

Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma No	: 2012/XXXX
Mahkeme Esas No	:
Uzlaştırmacının	:
Adı ve Soyadı	:Hukuk Öğretim Görevlisi Özge Tuçe GÖKALP
T.C. kimlik numarası	:18XXXXXXXXX6
Adresi	:Kırklareli Üniversitesi LMYO Kerirtepe mevki Lüleburgaz KIRKLARELİ
Görevlendirme tarihi	:09.XX.2012
Görevi tebellüğ tarihi	:09.XX.2012
Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin verildiği / Uzlaştırma süresinin başladığı tarih	:09.XX.2012
Ek süre verilme tarihi	:
Mağdurun / Kanunî temsilcisinin	:
Adı ve Soyadı	:T. G. (Kanuni Temsilcisi Z. G.)
T.C. kimlik numarası	:49XXXXXXXX738
Adresi	:Lüleburgaz/KIRKLARELİ
Süphelinin /Kanuni temsilcinin:	
Adı ve Soyadı	:H. M.

<u>T.C. kimlik numarası</u>	:538XXXXX282
<u>Adresi</u>	:Lüleburgaz/ KIRKLARELİ
<u>Raporun düzenlendiği yer ve tarihi</u>	:05.XX.2012 /Lüleburgaz
	Adliye Sarayı
<u>Uzlaşma konusu suç / suçlar</u>	:Taksirle Yaralama
<u>Uzlaştırma sonucu</u>	:
<i>Taraflara ifade tutanaklarındaki telefon numaralarından ulaşılmış olup, taraflar, 05.XX.2012 tarihinde Lüleburgaz adliye sarayında uzlaştırmacı eşliğinde bir araya getirilmişlerdir:</i>	
<p>Müşteki Z. A. şüpheli H. M. 05.XX.2012 tarihinde uzlaştırılmak üzere Lüleburgaz adliyesine davet edildi, saat 14:00 da uzlaştırma görüşmelerine başlandı. Taraflardan Z. A. hanım çocuğu T. G. 'nin serviste kemerinin takılı olmadığını, servis aracının diğer araca vurması sonucu kızının göz çevresinin morardığını beyan etti. Daha dikkatli olunmasını rica etti. H. M. olay dolayısı ile çok üzgün olduğunu, çarpma sonucunda iki araçta hiçbir problem olmadığı gibi, mağdure dışında hiçbir öğrencide de sağlık problemi olmadığını beyan ederek, kemerin takılı olmaması hususunda hostesle beraber hatalı olduklarını, olay dolayısı ile çok pişman olduklarını bundan sonra daha dikkatli olacağını beyan etti. Olaydan dolayı mağdurenin annesi Z. A. hanımdan özür diledi. Basiretli bir vatandaş, bir şoför olarak gereken özeni göstereceğine söz verdi . Mağdurenin basit müdahale ile giderilebilen tedavi giderlerini karşılamak istediğini beyan etti. Mağdurenin annesi istemediğini beyan etti. Taraflar bu taktirde bir problem kalmadığını beyan etti. Taraflar uzlaşmak istediğini beyan etti. Taraflara uzlaşmanın sağlandığı anlatıldı. Uzlaştırmanın hukuki sonuçları anlatıldı. Taraflar söz olarak uzlaştırmanın hukuki sonuçlarını anladık. Dediler. İş bu uzlaştırma zaptı hep birlikte imza altına alındı.</p>	
Bu duruma göre taraflar arasında <u>Uzlaşma Gerçekleşmiştir.</u>	
İmzalar	
<u>Şüpheli /</u>	: H M
<u>Mağdur / Müşteki</u>	: T. G.
<u>Suçtan zarar gören</u>	:

Müdafî _____ :
Vekil _____ :
Kanunî temsilci _____ : Z.G.
Uzlaştırıcı _____ :
ONAY ŞERHİ
Tarih, mühür ve imza
Cumhuriyet savcısı / hâkim
ONAYLAMAMA GEREKÇESİ:
Tarih, mühür ve imza
Cumhuriyet savcısı / hâkim

UZLAŞTIRMA RAPORU

Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma No	: 2012/3XXX
Mahkeme Esas No	:
Uzlaştırmacının	:
Adı ve Soyadı	:Hukuk Öğretim Görevlisi Özge Tuçe GÖKALP
T.C. kimlik numarası	:XXXXXXXXXX86
Adresi	:Kırklareli Üniversitesi LMYO Kepirtepe mevkii Lüleburgaz /Kırklareli
Görevlendirme tarihi	:07.XX.2012
Görevi tebellüğ tarihi	:07.XX.2012
Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin verildiği / Uzlaştırma süresinin başladığı tarih	:07.XX.2012
Ek süre verilme tarihi	:
Süphelinin / Mağdurun / Kanunî temsilcisinin	:
Adı ve Soyadı	:A. B.- Y. Z.
T.C. kimlik numarası	:1XXXXXXXXX-1XXXXXXXXX
Mağdur / Süphelinin / Kanuni temsilcinin:	
Adı ve Soyadı	:S. A. (M. .)
T.C. kimlik numarası	:5XXXXXXXXX
Adresi	:Lüleburgaz/KIRKLARELİ

Raporun düzenlendiği yer ve tarihi	: 07.XX.2013 /Lüleburgaz Adliye Sarayı
Uzlaşma konusu suç / suçlar	: Taksirle yaralama
Uzlaştırma sonucu	:
<i>Taraflara ifade tutanaklarındaki telefon numaralarından ulaşılmış olup, taraflar, 07.XX.2013 tarihinde Lüleburgaz adliye sarayında uzlaştırmacı eşliğinde bir araya getirilmişlerdir:</i>	
<p>Mağdur/Şüpheli M. A.'in kanuni temsilcisi (annesi) ve şüpheliler A. B. ve Y. Z. 07.XX.2013 tarihinde uzlaştırılmak üzere Lüleburgaz adliyesine davet edildi. 15:00 da uzlaştırma görüşmelerine başlandı. Taraflardan A. Çocuğunun, A ve Y'nin sebep olduğu trafik kazası sonucu unutkanlığının başladığını, rehabilite merkezinde eğitim alacağını, ücretinin 1900TL olduğunu, başka masrafları olduğu halde (çocuğun kırılan gözlüğü, telef olan bisiklet), istemediklerini ama rehabilite eğitim ücretinin karşılanmasını istediklerini beyan etti. A. ise rakamın yüksek olduğunu, orta yolu bulmak istediğini söyledi. Taraflar 1500 TL üzerinde anlaşılır.</p> <p>Taraflar bu taktirde aralarında bir problem kalmadığını beyan etti. Taraflar uzlaşmak istediğini beyan etti. Taraflara uzlaşmanın sağlandığı anlatıldı. Uzlaştırmanın hukuki sonuçları anlatıldı. Taraflar söz olarak uzlaştırmanın hukuki sonuçlarını anladık dediler. İş bu uzlaştırma zaptı hep birlikte imza altına alındı.</p> <p>Bu duruma göre taraflar arasında <u>Uzlaşma Gerçekleşmiştir.</u></p>	
İmzalar	
Süpheli / _____	: A. B.
	:Y. Z.
Mağdur / _____	: M. A.
Kanuni Temsilcisi _____	: S. A.

Uzlaştırmacı : Özge Tuçe GÖKALP

ONAY ŞERHİ

Tarih, mŕhŕr ve imza

Cumhuriyet savcısı / hâkim

ONAYLAMAMA GEREKÇESİ:

Tarih, mŕhŕr ve imza

Cumhuriyet savcısı / hâkim

UZLAŞTIRMA RAPORU

Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma No	: 2012/4XXX
Mahkeme Esas No	:
Uzlaştırmacının	:
Adı ve Soyadı	:Hukuk Öğretim Görevlisi Özge Tuçe GÖKALP
T.C. kimlik numarası	:18XXX75XXX6
Adresi	:Kırklareli Üniversitesi LMYO Kepirtepe mevki Lüleburgaz /Kırklareli
Görevlendirme tarihi	:09.XX.2012
Görevi tebellüğ tarihi	:09.XX.2012
Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin verildiği / Uzlaştırma süresinin başladığı tarih	:09.XX.2012
Ek süre verilme tarihi	:
Süphelinin / Mağdurun / Kanunî temsilcisinin	:
Adı ve Soyadı	:D. E.
T.C. kimlik numarası	: 5XXXXXXXXXX
Adresi	: XXXXXXXXXXXX Lüleburgaz/KIRKLARELİ
Mağdur / Süphelinin / Kanuni temsilcinin:	
Adı ve Soyadı	:A. Y.
T.C. kimlik numarası	:4XXXXXXXXXX

Adresi	:XXXXXXXX
<u>Lüleburgaz/KIRKLARELİ</u>	
Raporun düzenlendiği yer ve tarihi	:XX.XX.2012 /Lüleburgaz
Adliye Sarayı	
Uzlaşma konusu suç / suçlar	: Kasten Yaralama, Hakaret,Tehdit
Uzlaştırma sonucu	:
<i>Taraflara ifade tutanaklarındaki telefon numaralarından ulaşılmış olup, taraflar, XX.XX.2012 tarihinde Lüleburgaz adliye sarayında uzlaştırmacı eşliğinde bir araya getirilmişlerdir:</i>	
<p>Mağdur/Şüpheli A. Y. ve şüpheli/mağdur D. E. XX.XX.2012 tarihinde uzlaştırılmak üzere Lüleburgaz adliyesine davet edildi. 10:00 da uzlaştırma görüşmelerine başlandı. Taraflardan D. Apartmanın alt katında hayvan dükkanını kiracı sıfatıyla işleten A'nın köpekleri sürekli dükkanın önüne çıkardığından ve havlama seslerinden rahatsız olduklarından, dükkandaki hayvan kokusundan apartmanın girişinin de olumsuz etkilendiğini beyan etti. A. ise söz konusu beyanları kabul etmedi. Köpeklerin apartman sakinlerini rahatsız edecek kadar havlamadığını ve köpekleri dükkanın dışına çıkarmadığını beyan etti. Görüşmede, uzlaştırıcı olarak dükkana gidilip yerinde tespit yapılması kararlaştırıldı. 05/12/12 tarihinde tekrar görüşmek üzere uzlaştırma görüşmelerine ara verildi.</p> <p>XX.XX.2012 tarihli Tespit tutanağı hazırlandı. Ekte dosyaya sunuldu.</p> <p>05/12/12 tarihinde saat 13:30 da taraflar hazır, görüşmelere başlandı. Taraflardan A. köpekleri dükkanın önüne koymayacağını, kamerayı kaldıracağını beyan etti. D. ise bu taktirde bir problem kalmadığını beyan etti. Taraflar uzlaşmak istediğini beyan etti. Taraflara uzlaşmanın sağlandığı anlatıldı. Uzlaştırmanın hukuki sonuçları anlatıldı. Taraflar söz olarak uzlaştırmanın hukuki sonuçlarını anladık dediler. İş bu uzlaştırma zaptı hep birlikte imza altına alındı.</p> <p>Bu duruma göre taraflar arasında <u>Uzlaşma Gerçekleşmiştir.</u></p>	
İmzalar	

<u>Süpheli / Mağdur</u>	: D. E.
<u>Mağdur / Süpheli</u>	: A. Y.
<u>Suçtan zarar gören</u>	:
<u>Müdafi</u>	:
<u>Vekil</u>	:
<u>Kanunî temsilci</u>	:
<u>Uzlaştırıcı</u>	:
ONAY ŞERHİ	
Tarih, mühür ve imza	
Cumhuriyet savcısı / hâkim	
ONAYLAMAMA GEREKÇESİ:	
Tarih, mühür ve imza	
Cumhuriyet savcısı / hâkim	

7. SONUÇ

Uzlaşma onarıcı bir adalet anlayışı olup, cezalandırıcı adalet anlayışına bir alternatiftir (Zafer, 117: 2006). Çünkü yargılama sonucunda ispat sorunları nedeniyle fiilin cezasız kalması kuvvetle muhtemeldir. Bununla beraber fail cezalandırılrsa dahi gerçek anlamda bir barış elde edilememektedir. Zira çoğu kez mağdurun zararı giderilememektedir. Uzlaşma kurumu sayesinde taraflar kendilerini dinleyen bir uzlaştırıcı karşısında hiç müdahale görmeden rahat rahat kendilerini ifade edebilmektedirler. Böylece mahkemelerin soğuk yüzünden kurtulup, hakime derdimi anlatamadım sıkıntısından da kurtulmaktadırlar. Zira

karşılarında kendilerini dinleyen, hukuki açıdan yol gösteren, uzlaştırıcıları vardır. Uzlaşma kurumunun belki de en önemli özelliği tarafların birbirinin gözünün içine bakarak konuşabilmeleridir. Zira mahkemede taraflar göz göze gelmekten kaçınırlar. Bu sayede mağdur, faile kendisine yaşattığı acının büyüklüğünü tüm duygusallığı ile ve konuşarak ifade etme imkanı bulurken, failde yaptığının karşı tarafa nasıl bir acı yaşattığını anlayabilme, kendisini mağdur yerine koyabilme ve pişmanlığını –hakime değil- direkt acıyı yaşattığı kişiye, mağdura ifade edebilme imkanı bulabilmektedir. Bu sebeplerle uzlaşma müessesesi daha işlevsel hale getirilmelidir.

KAYNAKLAR

Artuk, M. Emin & Gökçen, Ahmet & Yenidünya, A. Caner, Ceza Hukuku Genel Hükümler I. Ankara: Seçkin, 2002.

Çetin, H. Soner, Ceza Muhakemesi Kanunda Uzlaşma (CMK m.253,254,255). Ankara: TBB Dergisi, Sayı 82, 2009.

Dikici, Fatih, Ceza Hukuku Ceza Muhakemesi Hukuku. Ankara: Seçkin, 2005.

Sezer, Ahmet, Öğreti ve uygulamada Ceza Usul Hukukunda Uzlaşma. Ankara: Adalet, 2010.

Taşdemir, Kubilay & Özkepir, Ramazan, Ceza Muhakemesi Kanununun Şerhi. II. Cilt, 3. Bası, Ankara: Turhan Kitabevi, 2007.

Yaşar, Osman, Uygulamalı ve Yorumlu Ceza Muhakemesi Kanunu. 2. Cilt, 3. Baskı, Ankara: Seçkin yayınevi, 2006.

Yenisey, Feridun, Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaşma, Uzlaştırıcı Eğitim Rehber Kitapçık.

Yerdelen, Erdal (2010). Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaşma, <http://www.docstoc.com/docs/89403486/UZLASMA>, (indirme tarihi: 28.03.2013)

Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukukunda Fail-Mağdur Uzlaşması (TCK 78/3). İstanbul: Maltepe Üniversitesi HF Dergisi, S. 2, 2006.